

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Програма
сприяння
Парламенту II
Програма розвитку законодавчої політики

INDIANA UNIVERSITY

JOHN GLENN SCHOOL
OF PUBLIC AFFAIRS

**Проект Української бібліотечної асоціації
та Програми сприяння Парламенту II
«Інформація органів влади для громадян у бібліотеці: пошук,
доступ, консультування»**

**Звіт про діяльність Мережі пунктів доступу громадян
до офіційної інформації
у 2009-2012 рр.**

Київ-2013

Зміст

Про проект	3
Про Мережу	3
Приклад заяви на вступ в Мережу ПДГ	4
Послуги, що надає ПДГ	5
Тренінги для бібліотечних працівників та навчально-методичне забезпечення.....	5
Від доступу до офіційної інформації - до електронного урядування: підготовка бібліотекарів	8
Підтримка Мережі та налагодження професійних комунікацій	9
Презентація проекту та Мережі ПДГ, досвіду бібліотек-учасниць	12
Моніторинг та дослідження	14
Кращий досвід роботи ПДГ	14
Рекламно-інформаційні матеріали по проекту	17
Мережа ПДГ у ЗМІ	19
Майбутнє проекту	23

Про проект

Мета проекту – сприяння розбудові правового суспільства, створення умов доступності та прозорості рішень влади для громадськості шляхом розбудови Мережі пунктів доступу громадян (ПДГ) до офіційної інформації у бібліотеках України.

Пункти Доступу Громадян – це інформаційні центри у бібліотеках України, де громадяни мають можливість отримати інформацію про діяльність органів державної влади (у т.ч. з електронних джерел) та дізнатись, яким чином можна долучитись до процесу законотворення та впливати на процес прийняття державних рішень.

Про Мережу

Основними критеріями відкриття у бібліотеці Пункту доступу громадян, і, як наслідок, долучення бібліотеки до Мережі ПДГ, є: наявність у бібліотеці комп'ютерів з вільним доступом до мережі Інтернет; навчання на тренінгу «Інформація органів влади для громадян у бібліотеці: пошук, доступ, консультування» співробітника бібліотеки, до професійних обов'язків якого входить безпосереднє спілкування із читачами (із подальшим наданням консультацій у Пункті доступу громадян).

Розвиток Мережі ПДГ проходить поетапно:

2009 р. – 63 бібліотеки;

2010 р. – 103 нових бібліотек-учасниць;

2011 р. – 242 нові бібліотеки-учасниці;

2012 р. – 345 нових бібліотек-учасниць.

Станом на 1 лютого 2013 року ПДГ діють у 790 бібліотеках України.

Станом на 1 лютого 2013 р. розподіл ПДГ по областях України має такий вигляд.

Приклад заяви на вступ в Мережу ПДГ

Листи-заяви просимо надсилати
на адресу електронної пошти
Української бібліотечної асоціації
u_b_a@ukr.net

Президії Української бібліотечної асоціації

_____ бібліотека зацікавлена у створенні Punkту доступу громадян до офіційної інформації. Бібліотека забезпечена комп'ютерами і має доступ до Інтернету, знає потреби користувачів, а бібліотекарі вже мають досвід інформаційного обслуговування.

Після проходження тренінгу _____ (назва тренінгу, місце та дата проведення тренінгу) нашим працівником _____ (ПІБ, посада) на базі _____ бібліотеки, просимо приєднати нас до Мережі ПДГ.

Ми поділяємо прагнення до розвитку інформаційного суспільства. Беручи участь у роботі Мережі ПДГ, ми разом зможемо вдосконалювати існуючі методики роботи та створювати нові шляхом розширення та якісного покращення доступу громадян до офіційної інформації за допомогою інформаційних ресурсів, налагодження зворотного зв'язку з владними структурами, активізації участі громадськості в законодавчому процесі.

Це сприятиме залученню громадян до обговорення нових законопроектів і допоможе вивести взаємодію народу із владою на якісно новий рівень.

Дата _____
Підпис директора бібліотеки _____

Контактна особа:

ПІБ _____

Посада _____

Контакти бібліотеки:

Область _____

Місто _____

Індекс _____

Вулиця _____

Номер будинку _____

Телефон _____

Електронна адреса (адреси) для отримання інформаційних повідомлень загальної розсилки по Мережі ПДГ _____

Увага! Про зміну цієї адреси просимо Вас повідомляти на адресу електронної пошти **u_b_a@ukr.net**, вказуючи попередню та нову адреси, назву бібліотеки, ім'я та телефон контактної особи. На цю ж адресу просимо повідомляти про відсутність повідомлень «Учасникам Мережі ПДГ:...» в темі.

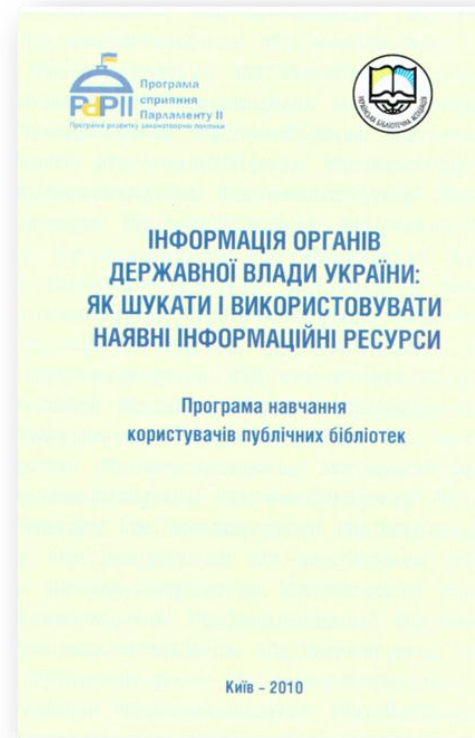
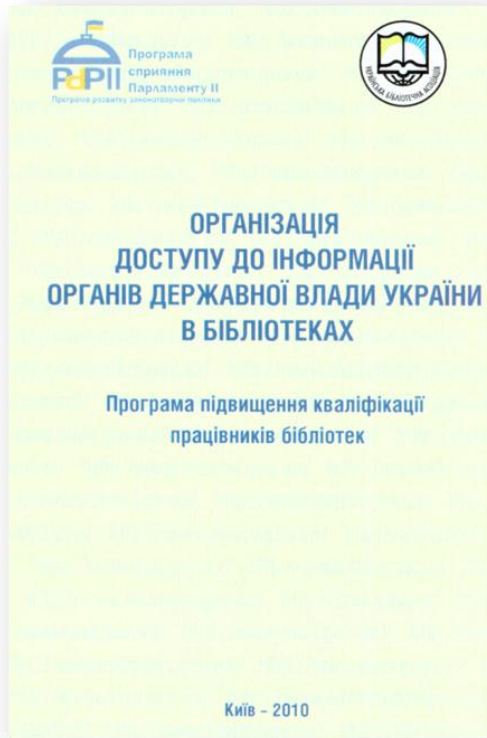
Послуги, що надає ПДГ

- вільний доступ користувачів бібліотеки до інтернет-ресурсів офіційної інформації;
- групові заняття користувачів з методики пошуку офіційної інформації в Інтернеті;
- індивідуальні консультації користувачам щодо пошуку офіційної інформації;
- довідки користувачам щодо джерел та пошуку офіційної інформації;
- пошук офіційної інформації на запит користувача (конкретний документ);
- пошук офіційної інформації на запит користувача (підбірка документів за темою);
- виставки літератури;
- складання бібліографічних та вебліографічних списків;
- допомога у складанні та оформленні офіційних документів;
- розсилка інформації користувачам (представникам влади, ГО та ін.);
- юридичні консультації від волонтерів;
- друк та запис інформації на е-носії тощо.

Користувачами ПДГ є усі категорії населення. До ПДГ у бібліотеці звертаються як найменш захищені та найменш спроможні – пенсіонери, студенти, люди з обмеженими можливостями, безробітні, так і освітяни, підприємці, представники неурядових організацій та місцевої влади.

Тренінги для бібліотечних працівників та навчально-методичне забезпечення

У 2009 р. відповідно до завдань проекту було розроблено програму підвищення кваліфікації працівників бібліотек «Організація доступу до інформації органів державної влади України у бібліотеках» та методичний посібник «Інформація органів державної влади України: як шукати і використовувати наявні інформаційні ресурси», призначений для використання працівниками бібліотек.

25-26 червня 2009 р. було проведено фокус-сеінар «Інформація органів влади для громадян у публічній бібліотеці: пошук, доступ, консультування» на базі Національної парламентської бібліотеки України. До участі у фокус-сеінарі було запрошено 36 членів УБА - директорів і завідувачів науково-методичними відділами обласних універсальних наукових і центральних міських бібліотек. Загалом було представлено 19 книгозбірень з різних регіонів України.

Під час проведення фокус-сеінару обговорювалися питання про роль бібліотек у забезпеченні доступності до урядової інформації. Програма передбачала також презентації діяльності регіональних бібліотек щодо створення інформаційних пунктів доступу громадян до законодавчої бази України, екскурсію до Верховної Ради України та ознайомлення з організацією і проведенням слухань у комітетах ВРУ.

У грудні 2009 р. - березні 2010 р. було проведено шість регіональних тренінгів для працівників центральних районних (міських) бібліотек з навчально-організаційною метою, що стало базисом для створення Мережі пунктів доступу громадян до офіційної інформації. Такі тренінги відбулися:

1. На базі Кіровоградської універсальної наукової бібліотеки ім. Д.І.Чижевського (8-9 грудня 2009 р.) - для працівників бібліотек Кіровоградської, Вінницької, Полтавської та Черкаської областей - всього 17 осіб.

2. На базі Тернопільської обласної бібліотеки для молоді (17-18 грудня 2009 р.) - для працівників бібліотек Тернопільської, Івано-Франківської, Волинської, Закарпатської та Львівської областей – всього 26 осіб.

3. На базі Кримської універсальної наукової бібліотеки ім. І.Франка (20-21 січня 2010 р.) - для працівників бібліотек Автономної Республіки Крим, Миколаївської, Херсонської, Одеської областей та м. Севастополя – всього 29 осіб.

4. На базі Харківської державної наукової бібліотеки ім.В.Г.Короленка (11-12 лютого 2010 р.) для працівників бібліотек Харківської, Сумської, Чернігівської та Київської областей - всього 20 осіб.

5. На базі Донецької обласної універсальної наукової бібліотеки ім.Н.К.Крупської (25-26 лютого 2010 р.) - для працівників бібліотек Донецької, Запорізької, Луганської та Дніпропетровської областей - всього 20 осіб.

6. На базі Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки ім.М.Островського (17-18 березня 2010 р.) – для працівників бібліотек Хмельницької, Рівненської, Житомирської та Чернівецької областей – всього 20 осіб.

Всі учасники тренінгу здобули теоретичні знання щодо системи інформаційних ресурсів влади, джерел отримання інформації про Верховну Раду України, Кабінет Міністрів України, Адміністрацію Президента України, під час практичних занять мали можливість навчитися користуватися сайтами органів державної влади та місцевого самоврядування. Також отримали практичні навички пошуку законодавчих та нормативно-правових документів, використання інтернет-ресурсів з електронного самоврядування для інформаційного забезпечення потреб користувачів, здійснення бібліотечно-інформаційного обслуговування органів влади.

7-10 вересня 2010 р. у м. Керч відбулася науково-практична конференція «Інформація органів влади для громадян у бібліотеці: пошук, доступ, консультування». Організаторами Конференції виступили УБА, НАКККіМ, ПСП ІІ та USAID, учасниками були близько 50 бібліотечних працівників з усіх регіонів України, що представляли найбільш активні ПДГ. Під час Конференції були розглянуті такі основні питання:

- роль публічних бібліотек у забезпеченні доступності інформації для громадян та розвитку електронного урядування;
- нові шляхи комунікації з органами влади;
- досвід Мережі ПДГ;
- надання відкритого доступу до офіційної інформації як складова професійних умінь бібліотечних працівників.

В 2011 р. тренінги для бібліотекарів, що долучалися до Мережі ПДГ, проводились в межах навчальних модулів, що викладалися в Головному та Регіональних тренінгових центрах (РТЦ), створених у всіх областях України за програмою «Бібліоміст» за участі УБА. Результативність таких тренінгів можна оцінити кількістю нових бібліотек, що долучилися до Мережі в 2011 р. - 242 бібліотеки-учасниці.

В 2012 р. було організовано та проведено 6 пілотних тренінгів для працівників освітянських бібліотек (бібліотек навчальних закладів) на базі РТЦ за програмою «Організація доступу до інформації органів державної влади України в бібліотеках». Тренінги сприяли розширенню Мережі ПДГ та формуванню нових компетенцій у бібліотекарів про методи ефективного пошуку інформації органів влади. Учасниками тренінгів стали 243 особи. Тренінги пройшли в таких містах: Рівне (11 осіб), Миколаїв (32), Харків (16), Хмельницький (14), Львів (67), Київ (103).

30-31 травня 2012 р. в м.Херсон відбувся пілотний семінар «Бібліотеки і розвиток електронного урядування» для представників районних відділів культури Херсонської області. Семінар пройшов на базі Херсонської обласної універсальної наукової бібліотеки ім.О.Гончара. Всього на семінарі були присутні 28 начальників відділів культури і туризму районних (міських) адміністрацій Херсонської області.

Програма семінару включала наступні сесії:

1. Нормативно-правова база розвитку електронного урядування.
2. Бібліотека як соціально-комунікативний та інформаційний центр для громади.
3. Проектуємо розвиток електронного урядування. Розробка програм співпраці органів влади і бібліотек у наданні електронних послуг для громади (робота у підгрупах).
4. Проектуємо розвиток електронного урядування. Захист програм співпраці органів влади і бібліотек у наданні електронних послуг для громадян.

В 2012 році був розроблений Дистанційний курс «Електронне урядування та доступ до інформації у бібліотеках» і розміщений на сайті www.e-osvita.org.ua.

Домой ▶ Курси ▶ Курси Інституту післядипломної освіти ▶ Для слухачів IPO бібліотечних категорій

Навигация

- Домой
- Календарь
- Курси
 - Тестування абітурієнтів
 - Курси для студентів денної форми навчання
 - Курси Інституту післядипломної освіти
 - Для слухачів IPO бібліотечних категорій
 - ЕУ
 - ІЗБ
 - АБЗТЛ
 - НБП
 - УБНПДК
 - ...в хороших колективах, викладачів музичних училищ

Категорії курсов: Курси Інституту післядипломної освіти / Для слухачів IPO бібліотечних категорій

Електронне урядування та доступ до інформації у бібліотеках
 Teacher: Шевченко І.О.
 Дистанційний курс "Електронне урядування та доступ до інформації у бібліотеках" спрямований на одержання знань слухачами Інституту післядипломної освіти, формування в них знань щодо ролі бібліотек у розвитку електронного урядування та виробленню навичок роботи в інформаційному середовищі. Програмою модуля передбачені лекційні, практичні та заняття та дискусії.

Інноваційні зміни в бібліотеці на основі проектного, кадрового менеджменту та ініціативної діяльності бібліотек
 Teacher: Оксана Тригубченко
 Teacher: Ярослава Хімч
 Дистанційний курс "Інноваційні зміни в бібліотеці на основі проектного, кадрового менеджменту та ініціативної діяльності бібліотек".

Адвокаційна діяльність бібліотек: захист та лобювання інтересів
 Teacher: Віра Загуменна
 Teacher: Ірина Шевченко
 Дистанційний курс НАКЗКІМ для слухачів IPO бібліотечних категорій з проблеми навчання «Адвокаційна діяльність бібліотек: захист та лобювання інтересів»
 Модуль 1 - "Ефективні зовнішні комунікації бібліотеки"
 професор Шевченко І.О.
 Модуль 2 - "Адвокаційна діяльність бібліотек: мета, завдання та тенденції розвитку"
 професор Загуменна В. В.

Нова бібліотечна послуга: використання інформаційних технологій та Інтернету в бібліотеці
 Teacher: Ірина Шевченко
 Дистанційний курс "Нова бібліотечна послуга: використання інформаційних технологій та Інтернету в бібліотеці".

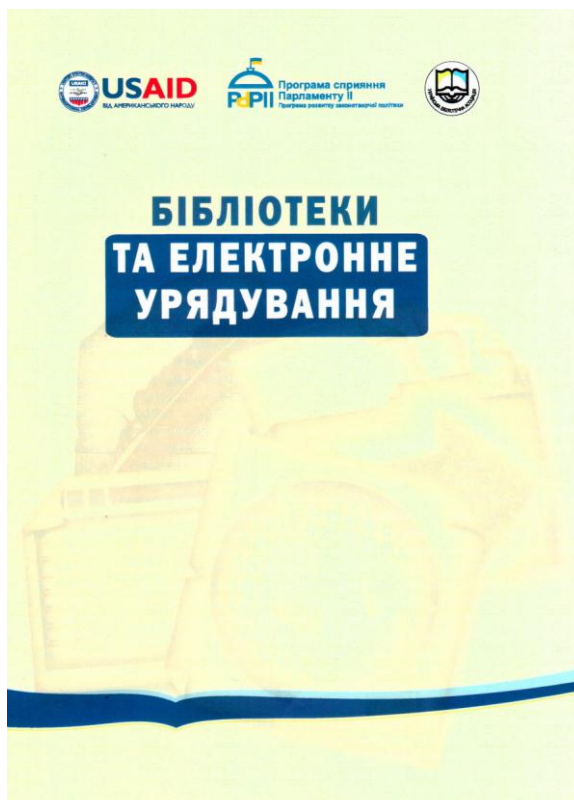
Управління бібліотекою та нові послуги для користувачів
 Teacher: Ярослава Хімч
 Teacher: Ірина Шевченко

Доступ до цього матеріалу: зайти на вказаний сайт як гість, в переліку курсів вибрати «Курси Інституту післядипломної освіти» - «Для слухачів IPO бібліотечних категорій». У 2013 р. на цьому сайті буде організована опція запису для навчання за даним курсом. Навчання буде здійснюватись по мірі надходження заявок від бібліотечних працівників. У першому півріччі 2013 р. передбачається передача цього дистанційного курсу для використання в РТЦ за аналогічною платформою дистанційного навчання. Календарним планом підвищення кваліфікації працівників бібліотек у 2013 р. передбачається навчання 4 груп державних службовців та працівників бібліотек за цим дистанційним курсом.

Від доступу до офіційної інформації - до електронного урядування: підготовка бібліотекарів

22-23 червня 2010 р. пройшов фокус-семінар для викладачів навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, що здійснюють підготовку бібліотечних кадрів. Були розглянуті можливості та перспективи включення спеціального курсу «Бібліотеки та електронне урядування» у навчальні плани підготовки майбутніх бібліотечних фахівців.

В 2011 році зав. кафедрою бібліотекознавства, документознавства та інформаційної діяльності Луганської державної академії культури і мистецтв О.В.Бобришевою було підготовлено навчальну програму «Бібліотеки та електронне урядування» для студентів спеціальності «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія» денної і заочної форми навчання і рекомендовано Президією УБА до використання у ВНЗ України. Програму та рекомендації було надіслано у 5 вищих навчальних закладів, що навчають студентів бібліотечних спеціальностей.

Рекомендації щодо впровадження навчальної програми «Бібліотеки та електронне урядування» у навчальних закладах III-IV рівнів акредитації, що здійснюють підготовку бібліотечних кадрів, читайте на блозі УБА «Доступ громадян до офіційної інформації: роль бібліотек» (<http://govinfolibrary.wordpress.com>) у розділі «Документи».

Підтримка Мережі та налагодження професійних комунікацій

Виконавчим офісом УБА було створено Базу даних учасників Мережі ПДГ та проводилась реєстрація нових учасників з 2009 р. В 2012 р. була проведена актуалізація бази даних учасників Мережі ПДГ, здійснена перевірка відомостей про бібліотеки-учасниці. Наявність такої БД надала можливість обліку бібліотек Мережі, збирання та використання інформації про них, моніторингу та аналізу діяльності Мережі.

За організаційної підтримки Програми сприяння Парламенту II постійно здійснювалась тематична розсилка інформації для учасників Мережі, яка є дієвим засобом поточного інформування учасників Мережі про новини та актуальні події.

В грудні 2010 р. почав працювати блог Української бібліотечної асоціації «Доступ громадян до офіційної інформації: роль бібліотек» (<http://govinfolibrary.wordpress.com/>), функціонування якого дозволяє мати постійний інтерактивний зв'язок між учасниками проекту, проводити дискусії, обмінюватися досвідом, спільно вирішувати складні питання.

Доступ громадян до офіційної інформації: роль бібліотек

Блог Української бібліотечної асоціації

АСОЦІАЦІЯ "ІНФОРМАТІО-КОНСОРЦІУМ"+eIFL.net: Підключення до системи BioOne (безоплатний доступ)

Posted on 29.01.2013 by [ymb](#)

Асоціація "Інформатіо-Консорціум" у співробітництві з Фондацією eIFL.net здійснює організацію БЕЗОПЛАТНОГО підключення Бібліотек, Університетів та науково-дослідних установ України до електронних ресурсів системи BioOne.

Система BioOne спеціалізується у сегменті біології, екології та питань охорони навколишнього середовища.

Повна колекція включає 171 періодичне видання (118 індексуються системою Web of Science).

Колекція повних текстів статей цих журналів включає 85000 публікацій.

Хронологічна глибина колекції мінімум 2 роки для окремих журналів, деяка частина колекції починається з 2000 року.

В програмі мають бачити назву Асоціації "Інформатіо-Консорціум" та інші

Пошук

Січень 2013

П	В	С	Ч	П	С	Н
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

« Гру

Останні публікації

Наявність блогу сприяє підвищенню активності учасників проекту та формуванню відчуття «спільноти» в його учасників; дозволяє обговорювати ідеї та пропозиції стосовно розширення Мережі ПДГ. Через мережевий ПДГ-блог також здійснюється моніторинг діяльності ПДГ, збір необхідної статистичної та аналітичної інформації.

У 2012 р. на блозі було створено додаткові розділи: «Документи» та «Досвід роботи Мережі ПДГ». Інформацію про Мережу ПДГ та список бібліотек-учасниць Мережі ПДГ дивіться на блозі в розділі «Про Мережу».

З 2011 р. робота блогу «Доступ громадян до офіційної інформації: роль бібліотек» значно активізувалася. Загальна відвідуваність блогу за весь період існування – 68 158 користувачів. Відвідуваність коливається від 736 до 6029 відвідувань за місяць. Основні джерела переходів на блог: портал Української бібліотечної асоціації та офіційна сторінка УБА в мережі Facebook.com.

В березні 2012 р. було створено офіційну сторінку проекту в соціальній мережі Facebook.com - <http://on.fb.me/xHNrY0>. Прихильниками сторінки вже є 202 користувачі мережі Facebook. Їх кількість постійно зростає.

У квітні 2012 р. було оголошено конкурс на краще оформлення Пункту доступу громадян до офіційної інформації в соціальній мережі Facebook.com. На конкурс було надіслано понад 60 фото ПДГ з 30 бібліотек Мережі.

У квітні 2012 р. було створено офіційну сторінку Мережі ПДГ на Twitter.com - https://twitter.com/#!/PDG_UBA. Сторінку Мережі читають 29 користувачів.

Презентація проекту та Мережі ПДГ, досвіду бібліотек-учасниць

Анонсування проекту, його цілей і завдань, перспектив та можливих переваг відбулося на Міжнародній конференції «Крим-2009». Під час заходів Української бібліотечної асоціації було здійснено презентацію проекту та вивчено очікування бібліотекарів.

Проект «Інформація органів влади для громадян у бібліотеці: пошук, доступ, консультування» було представлено під час виставки «Електронна демократія: досягнення та перспективи» 28 квітня 2010 р. у Кабінеті міністрів України та під час круглого столу «Роль механізмів електронної демократії у взаємодії органів виконавчої влади з громадськістю» 29 квітня 2010 р.

З 29 вересня по 6 жовтня 2010 р. у бібліотеці Верховної Ради України пройшла виставка «Бібліотеки як рушійна сила доступу громади до інформації» з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек, підготовлена УБА та ПСП ІІ. На виставці були представлені інформаційні матеріали з метою поінформувати депутатів Верховної Ради України про проект «Інформація органів влади для громадян у бібліотеці: пошук, доступ, консультування» та налагодити тісні контакти між представниками Апарату Верховної Ради та бібліотеками-учасницями Мережі пунктів доступу громадян.

Своїм досвідом з діяльності ПДГ учасники Мережі ділилися під час Всеукраїнського фокус-семінару «Сучасна інформаційно-бібліотечна освіта – сучасна бібліотека» у смт. Славське, 1-4 березня 2011 р.

Спеціальна секція про Мережу пунктів доступу громадян до офіційної інформації пройшла під час Ярмарку інноваційних бібліотечних послуг 11 квітня 2011 р. Учасникам Ярмарку було представлено історію, діяльність та перспективи розвитку Мережі ПДГ, а також презентований досвід функціонування центру доступу до офіційної інформації в бібліотеці Рівненською та Дніпропетровською ОУНБ.

Проект «Інформація органів влади для громадян у бібліотеці: пошук, доступ, консультування» було представлено під час Днів електронного урядування 16-20 травня 2011 р. Працював стенд з рекламно-інформаційними матеріалами Проекту, здійснювалось консультування всіх відвідувачів виставки про Проект. Свій досвід та напрацювання щодо створення ПДГ учасниці Мережі презентували під час круглого столу на тему «Доступ до публічної інформації в умовах модернізації України».

Кращий досвід з діяльності бібліотек-учасниць Мережі було представлено на Конференції УБА «Інноваційна діяльність бібліотек», 8-10 листопада 2011 р.

17 листопада 2011 р. Проект було презентовано під час ІV Національного Ярмарку інституційного розвитку. Учасники Ярмарку виявили неабияку зацікавленість методичними матеріалами по Проекту.

7 бібліотекарів з Мережі ПДГ за фінансової підтримки Програми сприяння Парламенту ІІ взяли участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Сучасна бібліотечно-інформаційна безперервна освіта: нові вимоги», смт.Славське, 22-25 лютого 2012 р. В межах Конференції 23 лютого 2012 р. пройшла спеціальна секція «Розбудова Мережі Пунктів доступу громадян до офіційної інформації у бібліотеках України». На секції був присутній 51 учасник Конференції.

24 квітня 2012 р. результати Проекту було представлено в програмі «Днів інформаційного суспільства - 2012». Так, матеріали про Мережу та її ресурсна база були розміщені на спільному виставковому стенді УБА та ПСП ІІ. Виконавчий директор УБА Я.Сошинська презентувала діяльність Мережі ПДГ під час круглого столу «Комунікативні процеси в публічному управлінні». Було відзначено, що багато відвідувачів виставки і конференції вже знають про існування Мережі, що є помітним результатом впровадження Проекту.

Проект «Інформація органів влади для громадян у бібліотеці: пошук, доступ, консультування» було також презентовано під час Ярмарку «Сучасна бібліотека: розвиваємо місцеві громади», що відбувся 21 травня 2012 р. в Українському домі (м.Київ).

Я. Хіміч представила результати проекту та його перспективи під час засідання круглого столу «Бібліотеки як комунікативний простір у виборчому процесі».

2-10 червня 2012 р. члени Президії УБА брали участь у Міжнародній конференції «Крим-2012», де було представлено результати діяльності Мережі ПДГ. Про досвід реалізації проекту йшлося у презентаціях президента УБА Шевченко І.О. «Проектний розвиток УБА: підсумки минулого року і бачення перспектив» та «Мережа пунктів доступу громадян до офіційної інформації: результати проектної діяльності Української бібліотечної асоціації». На секції «Інформаційне та інноваційне забезпечення процесів освіти, наукових досліджень і управління» член президії УБА Рогова П.І. виступила з доповіддю «Пункти доступу до офіційної інформації у бібліотеках навчальних закладів: нові ініціативи Української бібліотечної асоціації». Під час кожної з презентацій робилися наголоси на ефективності цього проекту для бібліотек, реалізації його основної місії, сприяння інтересам і потребам користувачів, створенню нових бібліотечних послуг та сервісів, а також формуванню нового позитивного іміджу бібліотеки. На Конференції «Крим-2012» було також оголошено результати конкурсу УБА на краще оформлення ПДГ, переможцями якого стали: Первомайська ЦРБ, Миколаївська обл., Буцацька ЦРБ, Тернопільська обл., Миколаївська ОУНБ ім.О.Гмирьова.

Віце-президент УБА В.Пашкова за підтримки Програми сприяння Парламенту II та програми «Розвиток потужних бібліотечних асоціацій (BSLA)» відвідала Всесвітній конгрес бібліотекарів та інформаційних працівників, Генеральну конференцію та засідання асамблеї ІФЛА (Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій та установ) «Сучасні бібліотеки – надихають, дивують, відкривають нові можливості», що відбувся 11-16 серпня 2012 р. у м. Гельсінкі (Фінляндія). Вона поінформувала, що на Конгресі ІФЛА роль бібліотекарів та інформаційних спеціалістів в організації доступу до інформації парламентаріїв висвітлювали, зокрема, на прикладі Палати лордів у Великобританії та парламенту Греції. Була презентована книжка «Інформаційні та комунікаційні технології в бібліотеках парламентів», підготовлена під егідою ЮНЕСКО, Міжпарламентським союзом та ІФЛА, й видана 2012 р. (<http://www.ipu.org/PDF/publications/ict-e.pdf> (англ. мовою)). Важливим результатом участі в конференції ІФЛА є краще розуміння організаційної структури цієї міжнародної організації, тих структур, які опікуються питаннями організації доступу до офіційної інформації та кращої поінформованості урядовців, зокрема парламентарів. Так, В.Пашкова взяла участь та ознайомила з сесіями, які були організовані секціями юридичних бібліотек, урядових бібліотек, бібліотек і дослідницьких служб парламентів, урядових та офіційних публікацій.

Проект «Мережа пунктів доступу громадян до офіційної інформації у бібліотеках» було презентовано 17 вересня 2012 р. під час Всеукраїнського науково-практичного семінару «Роль освітянських бібліотек у формуванні інформаційного простору України». У роботі семінару взяло участь 103 особи, а саме: 42 представники національних, державних галузевих бібліотек, 4 представники Львівської обласної науково-педагогічної бібліотеки, 1 представник Миколаївської науково-педагогічної бібліотеки, 37 представників бібліотек ВНЗ III-IV р.а. педагогічного та інженерно-педагогічного профілю, 9 представників обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти, 3 представники бібліотек установ НАПН України, 2 представники бібліотек ЗНЗ та 5 інших. Проект презентувала координатор Мережі ПДГ від УБА Оксана Бояринова. У своєму виступі вона звернула увагу на динаміку розвитку Мережі ПДГ в різних регіонах України, розповіла про успішний досвід роботи бібліотек-учасниць та умови вступу в Мережу для освітянських бібліотек.

Президент УБА І.Шевченко презентувала проект «Мережа пунктів доступу громадян до офіційної інформації у бібліотеках» під час свого виступу 9 жовтня 2012 р. на міжнародній науковій конференції «Інноваційна модель наукової бібліотеки XXI ст.». Організатори конференції: Інформаційно-бібліотечна рада НАН України та Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.

В перший день щорічної та звітно-виборної Конференції УБА, 21 листопада 2012 р. пройшов спеціальний семінар «Новий етап проекту УБА з розвитку Мережі пунктів доступу

громадян до офіційної інформації у бібліотеках», організований спільно з Програмою сприяння Парламенту ІІ. На ньому було представлено результати дослідження ефективності діяльності Мережі, яке проводилось методом анкетування бібліотек-учасниць. Своїм досвідом з обслуговування користувачів офіційною інформацією поділилися наші колеги з Рівненської, Донецької, Кіровоградської та Тернопільської областей.

Проект також було презентовано 4 грудня 2012 р. під час конференції, присвяченої моніторингу відкритості офіційних веб-сайтів 56 центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ). Конференцію відвідали представники органів влади, веб-сайти яких досліджувалися, інші зацікавлені сторони, представники громадськості та експертного середовища, в т.ч. Е.Валентайн – директор Програми сприяння Парламенту ІІ та представники УБА, залучені до проекту «Інформація органів влади для громадян у бібліотеці».

Учасники Конференції ознайомились з діяльністю Мережі пунктів доступу громадян до офіційної інформації, яку адмініструє УБА за підтримки ПСП ІІ. Результати функціонування Мережі презентували Бруй О.М., головний бібліотекар Науково-технічної бібліотеки ім. Г.І.Денисенка НТУУ «КПІ» та Куткова А.С., бібліограф ІІ категорії інформаційно-бібліографічного відділу Донецької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Н. К. Крупської у своєму спільному виступі «Забезпечення вільного доступу до офіційної інформації: участь бібліотек і користувачів в ініціативах електронного урядування».

Моніторинг та дослідження

У березні - квітні 2011 р. УБА провела перше дослідження ефективності діяльності Пунктів доступу громадян до офіційної інформації в бібліотеках України, спрямоване, передусім, на визначення шляхів подальшої розбудови діяльності ПДГ та покращення їхньої роботи. В анкетному опитуванні взяли участь 54 бібліотеки - учасниці мережі ПДГ практично з усіх регіонів України. Основний висновок дослідження – робота Пунктів доступу громадян до офіційної інформації у бібліотеках є органічною для бібліотечної діяльності та бібліотечного обслуговування і спрямована на розбудову демократичного та громадянського суспільства, на конкретну інформаційну допомогу громадянам. Результати дослідження розміщено на блозі ПДГ у розділі «Документи».

У 2012 р. було проведено друге дослідження «Оцінка ефективності діяльності Мережі пунктів доступу громадян до офіційної інформації в бібліотеках». Його результати узагальнено та оформлено у вигляді електронного видання у форматі .pdf. У цьому виданні визначено поточний стан розвитку Мережі, накреслено шляхи подальшої розбудови діяльності Мережі та подано рекомендації із покращення роботи Пунктів доступу громадян до офіційної інформації. Також окремо було створено електронний документ, що вміщує досвід роботи бібліотек-учасниць Мережі пунктів доступу громадян до офіційної інформації. Обидва документи в електронному форматі розміщені на блозі ПДГ у розділі «Документи». Окремо працівниками ПСП ІІ було здійснено інформування учасників Мережі про наявність таких електронних документів та спосіб доступу до них.

Кращий досвід роботи ПДГ

Сарненська центральна районна бібліотека, Рівненська область

Сарненська центральна районна бібліотека приєдналася до Мережі Пунктів доступу громадян (ПДГ) до офіційної інформації органів влади з 2010 р. після участі в Міжрегіональному тренінгу «Інформація органів влади для громадян у публічній бібліотеці: пошук, доступ, консультування», що відбувся у Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М.Островського. Пункт доступу громадян було створено при секторі інформаційно-бібліографічної роботи та електронних каталогів відділу автоматизації

бібліотечних процесів. Це спеціально обладнане безкоштовне комп'ютерне місце з підключенням до Інтернету, де користувачі можуть самостійно або з допомогою бібліотекаря-консультанта отримати доступ до інформації органів влади будь-якого рівня. Консультанти ПДГ допомагають користувачам у формуванні навиків роботи з мережевими ресурсами державних та місцевих органів влади та управління, забезпечують доступ до сайтів органів місцевого самоврядування, виконавчої, законодавчої та судової гілок влади.

Відтепер кожен користувач бібліотеки може познайомитися зі змістом потрібного закону чи постанови, одержати інформацію щодо державних установ, політичних партій, громадських організацій, вирішувати життєво необхідні питання безпосередньо в бібліотеці. Це стало можливим завдяки новітнім інформаційним технологіям, вільному безкоштовному доступу до мережі Інтернет та завдяки діяльності Мережі ПДГ. На замовлення користувачів роздруковуються підбірки Законів, урядових рішень з різних питань, також надається допомога в оформленні документів (сканування, редагування, набір тексту, друк), оформлення заявок на участь в конкурсах, ЗНО, «круглих столах», громадських слуханнях тощо, провадиться актуалізація даних вкладників Ощадбанку колишнього СРСР. Всі запити оформляються письмово і реєструються у зошиті обліку довідок.

Створена та постійно поповнюється електронна База даних «Законодавство України»; видано вебліографічні списки: «Що потрібно знати про земельну реформу», «Молодь, сім'я, діти», «Податковий кодекс України», «Пенсіонеру на замітку», «Соціальний захист», «Колегам-бібліотекарям». Для полегшення пошуку інформації на сайті Сарненської ЦСПШБ (<http://lib.sowa.com.ua>) відкрито рубрики «Пункт доступ громадян до офіційної інформації», «Влада інформує», «Центр регіональної інформації», а також розміщено посилання на сайти Сарненської районної державної адміністрації, районної ради та міської ради.

Сарненська ЦРБ стала учасником справжнього комунікативного майданчика для он-лайнного спілкування громади із владою, відкриваючи шлях до розбудови демократичного суспільства. Протягом 2011 р. на базі Сарненської ЦРБ було проведено 7 он-лайн конференцій, у 2012 р. районна бібліотека стала учасником он-лайн конференцій: «Роль аматорського мистецтва в житті українського суспільства», «Актуальні питання збереження і відродження культурної спадщини Рівненщини», «Розвиток регіонів крізь призму децентралізації влади: стан, перспективи, світовий досвід впровадження»; дебатів на тему: «Чи має Рівненщина перспективу стати регіональним діловим центром?», «Пластові історії»: круглий стіл до 100-річчя з дня заснування Пласту.

Районна бібліотека стала місцем проведення селекторних нарад районної державної адміністрації та обласної державної адміністрації, засідань, круглих столів з питань освіти, культури. Практикується проведення прийомів громадян із особистих питань головою облдержадміністрації В.Берташем у режимі відеоконференцзв'язку.

Особлива увага приділяється обслуговуванню людей з обмеженими фізичними можливостями. На сайті районної бібліотеки розміщено рубрику «Повір у себе». Рубрика включає розділ «Законодавство людям з обмеженими фізичними можливостями», де зібрано Закони, постанови, розпорядження, які регулюють правовий статус інвалідів, адреси урядових структур для запитань.

У ПДГ громадян консультують бібліотекарі, які відвідують спеціальні тренінги та навчання при центральній районній бібліотеці. Для завідуючих публічно-шкільних бібліотек району на базі відділу автоматизації бібліотечних процесів щоквартально проводяться тренінги «Електронне урядування: організація доступу до інформації органів державної влади в Україні у бібліотеці». В програму тренінгу входять як теоретичні, так і практичні заняття по джерелах пошуку законодавчих і нормативно-правових документів. Для зручної навігації у мережі Інтернет працівниками відділу автоматизації бібліотечних процесів видано вебліографічний анований «Довідник користувача Інтернет», де представлені веб-сайти пошукових систем, урядових структур, міністерств та відомств, а також регіональні сайти органів державної влади та місцевого самоврядування.

Заслуговує на увагу організований та проведений Сарненською ЦРБ кущовий семінар «Бібліотека як центр місцевої громади» на базі ПШБ с. Вири, де обговорювались такі питання: зв'язки бібліотек з громадськістю як напрям роботи масової бібліотеки; публічна бібліотека як головний інформаційний партнер; співпраця бібліотек з громадськими організаціями. 16 лютого 2012 р. на базі Сарненської центральної районної бібліотеки відбувся обласний семінар-практикум бібліотечних працівників «Організація в бібліотеках Пунктів доступу громадян до інформації органів влади», який був розрахований на працівників сільських книгозбірень, тому й учасниками семінару стали бібліотекарі ПШБ сс. Томашгород, Рокитне та смт. Рокитне (Рокитнівська ЦСПШБ), завідувачка ПШБ с. Серники та завідувачка відділом обслуговування (Зарічненська ЦСПШБ), завідувачки ПШБ сс. Немовичі та Костянтинівка (Сарненська ЦСПШБ). В червні 2012 р. районною бібліотекою було проведено виїзний кущовий семінар-тренінг «Пункти доступу громадян в публічно-шкільних бібліотеках» на базі ПШБ с. Немовичі.

У березні-вересні 2012 р. в області пройшли громадські обговорення «Якою має бути бібліотека нашої громади» з ініціативи Рівненського обласного відділення Української бібліотечної асоціації, Рівненської державної обласної бібліотеки за підтримки Рівненської обласної ради, Рівненської обласної державної адміністрації, Управління культури і туризму. Протягом березня-квітня 2012 р. в усіх населених пунктах Сарненського району жителі місцевих громад долучилися до обговорень, висловлювали власну позицію та думку про сучасне бібліотечне обслуговування, міркували про те, що потрібно бібліотеці, щоб іти в ногу з часом. Отримані результати анкетування узагальнені та систематизовані по кожній сільській раді району.

З метою розкриття відомостей про діяльність Пунктів доступу громадян до офіційної інформації органів державної влади та їх функціонування при книгозбірнях району було поінформовано керівників району, спеціалістів з питань внутрішньої політики місцевих органів влади.

У січні 2012 р. п'ять сільських бібліотек Сарненської ЦСПШБ приєдналися до Мережі ПДГ:

- Публічна бібліотека для дорослих смт. Клесів;
- Публічна бібліотека для дорослих смт. Степань;
- Публічно-шкільна бібліотека с. Костянтинівка;
- Публічно-шкільна бібліотека с. Немовичі;
- Публічно-шкільна бібліотека с. Цепцевичі.

При вищезгаданих сільських книгозбірнях організовано книжкові полицки: «Вільний доступ громадян до офіційної інформації», «Пункт доступу громадян – джерело інформації про діяльність органів державної влади», стенд «Бібліотека інформує», створений електронний ресурс «Папка ПДГ», який постійно поповнюється, розроблені закладки-посилання на урядові сайти.

Важливим напрямом діяльності публічно-шкільних бібліотек району з питань місцевого самоврядування, законотворення є інформування і просвітницька робота серед широких верств населення. Так, працівники публічно-шкільних бібліотек проводять дні інформування населення. В бібліотеках системи можна ознайомитися з графіками прийому громадян керівниками районної ради, державної адміністрації, мером міста, депутатами міської ради, керівниками інших установ та організацій району. Користувачів бібліотек інформують про робочі зустрічі з представниками бізнесу, влади, громадських організацій. Про діяльність Пунктів доступу громадян періодично інформуються колективи сільських та селищних рад, вчителі, медичні працівники сіл. Забезпеченню прозорості прийняття рішень місцевими органами влади сприяє постійнодіюча книжково-фактографічна виставка «Інформація органів влади для громадян у публічній бібліотеці», правознавчі години «Права і закони у твоєму житті», «Конституція України - гарантує», «Знай свої права, дитино!», «Ти людина, значить маєш право», у яких беруть участь працівники правоохоронних органів, юристи. В рамках Європейського тижня місцевої демократії при публічно-шкільній

бібліотеці с. Костянтинівка було проведено зустріч учнівської молоді з сільським головою Романом Боровиком.

В книгозбірнях району бібліотечні працівники організують та проводять віртуальні екскурсії для учнів місцевих шкіл «Мандруємо Будинком уряду», «Школа громадянської освіти», «Гілки влади», «Моя країна - Україна». Всі книгозбірні Сарненщини, які є учасниками Мережі ПДГ, систематично безкоштовно отримують найновішу інформацію про події, що відбуваються в центральних органах влади, електронні та друковані версії повнотекстових документів і матеріалів від Програми сприяння Парламенту II.

Рекламно-інформаційні матеріали по проекту

Для інформування користувачів бібліотек про нові бібліотечно-інформаційні послуги було розроблено та розповсюджено спеціальний плакат, який вказує на наявність Пункту доступу громадян до офіційної інформації в цій книгозбірні.

Протягом реалізації проекту було створено наступні рекламно-інформаційні матеріали:

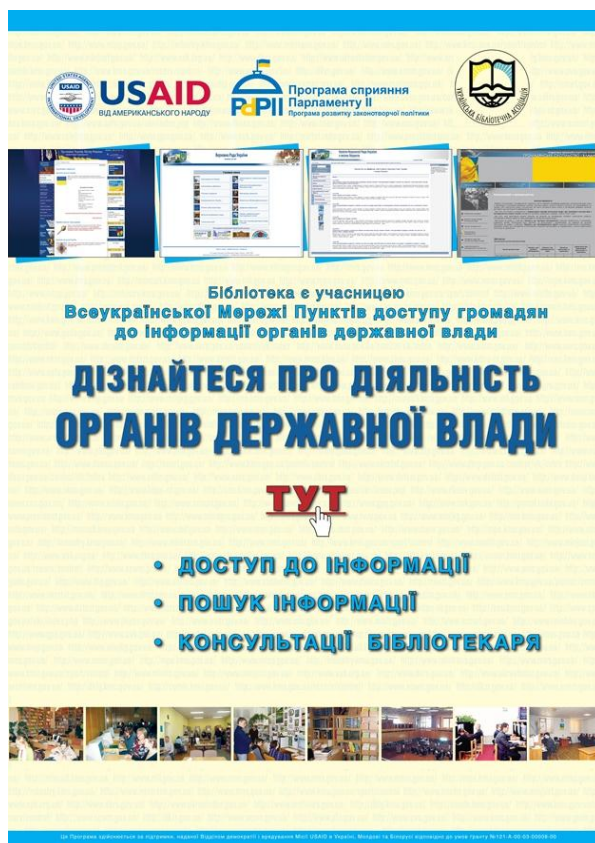
В 2010 р. було розроблено, виготовлено та розповсюджено календарики, буклети, плакати, що інформували про діяльність Мережі ПДГ.

В лютому 2012 р. було розроблено та виготовлено 2500 календариків, що були розповсюджені для учасників Мережі ресурсами ПСП II. Також було розроблено і випущено 2000 нових плакатів про Мережу, що розповсюджуються для учасників Мережі Виконавчим офісом УБА.

У січні 2013 р. розроблено та виготовлено 1000 календариків про Мережу ПДГ.

Приклади рекламно-інформаційних матеріалів:

Плакат

Буклет

 USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

 Програма сприяння Парламенту II
Програма розвитку законодавчої волі

**ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА
ТА ІНФОРМАЦІЯ ОРГАНІВ ВЛАДИ
ДЛЯ ГРОМАДЯН**

- ✓ ДОСТУП
- ✓ ПОШУК
- ✓ КОНСУЛЬТУВАННЯ

**МЕРЕЖА ПУНКТІВ ДОСТУПУ ГРОМАДЯН
ДО ОФІЦІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ОРГАНІВ ВЛАДИ**

- ✓ створюється з листопада 2009 р.
- ✓ діє в усіх областях України
- ✓ має перспективи до розширення

Реалізація проекту Української бібліотечної асоціації сприяє:

- ✓ розширенню участі громадян у законодавчому процесі;
- ✓ створенню умов для формування навичок компетентного пошуку та використання інформації органів державної влади;
- ✓ розширенню можливостей доступу користувачів бібліотек і громади до офіційної інформації;
- ✓ встановленню партнерства та діалогу між бібліотекарями та державними структурами

✓ Блог проекту: www.govinfolibrary.wordpress.com

ПУБЛІЧНІ БІБЛІОТЕКИ:

- ✓ користуються довірою населення;
- ✓ знають потреби та вимоги користувачів
- ✓ мають досвід інформаційного забезпечення;
- ✓ поєднують традиції надання послуг, оснований на паперових і електронних носіях;
- ✓ гарантують читачам право на отримання урядової інформації;
- ✓ покликані лобювати інтереси громадян;
- ✓ відповідають за надання інформації владним структурам

ПУБЛІЧНІ БІБЛІОТЕКИ МОЖУТЬ:

- ✓ діяти як пункти доступу до електронного врядування;
- ✓ надавати можливість навчання та користування Інтернетом;
- ✓ залучати громадян до нових форм урядування;
- ✓ забезпечувати доступ до місцевої та урядової інформації, планів та програм;
- ✓ бути громадським будинком у громаді;
- ✓ бути доступними тоді, коли не працюють урядові установи та бути більш дружньо налаштованими

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

Програма сприяння Парламенту II
Івана Мазепи, 6в, Київ, 01010, Україна
+38 044 254 55 65, +38 044 278 22 24
www.pdp.org.ua, e-mail: lib_caps@iupdp.org

Українська бібліотечна асоціація
вул. Тургенівська, 83/85, Київ, 04050, Україна
+38 044 239 74 87
www.uba.org.ua, e-mail: u_b_a@ukr.net
Блог: www.govinfolibrary.wordpress.com

Календарик

 USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

 Програма сприяння Парламенту II
Програма розвитку законодавчої волі

**ВСЕУКРАЇНСЬКА МЕРЕЖА
ПУНКТІВ ДОСТУПУ ГРОМАДЯН
ДО ОФІЦІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ
У БІБЛІОТЕЦІ**

www.uba.org.ua, www.pdp.org.ua

Обмінюйтеся досвідом на мережевому блозі
«Доступ громадян до офіційної інформації:
роль бібліотек»

<http://govinfolibrary.wordpress.com>

Диск

В 2011 р. було видано компакт-диск з матеріалами кращого досвіду роботи Мережі ПДГ. Такі компакт-диски були розповсюджені серед учасниць Мережі та під час спільних заходів УБА та ПСП II.

Мережа ПДГ у ЗМІ

- 1) **Читач-закон-бібліотека** // Голос України. – 2010. - 9 квітня. - С.8.
- 2) **Бібліотеки обмінюються досвідом** // Бойківська Думка. – 2012. - 4-10 березня. - С.4.

- 3) **Пункти доступу до офіційної інформації – додатковий комунікаційний ресурс для громадськості** // Вісник громадських рад. – 2012. - №3, травень. - С.19.

4) **Доступ до офіційної інформації у бібліотеках: легко і зручно з Мережею ПДГ** // БібліоНовини. - 2012. – Червень. - С.2.

**ДОСТУП ДО ОФІЦІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У БІБЛІОТЕКАХ:
ЛЕГКО І ЗРУЧНО З МЕРЕЖЕЮ ПДГ**

Українська бібліотечна асоціація (УБА) спільно з Програмою сприяння Парламенту ІІ (ПСП ІІ) за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) з 2009 р. реалізовує проєкт «Інформація органів влади для громадян у бібліотеці: пошук, доступ, консультування». У межах проєкту було розроблено концепцію створення Пунктів доступу громадян (ПДГ) до офіційної інформації в бібліотеках та об'єднання їх у Всеукраїнську мережу, яка станом на квітень 2012 р. налічує близько 600 бібліотек-учасниць. У ПДГ працюють кваліфіковані бібліотекарі, які пройшли спеціальний тренінг з обслуговування користувачів документами та інформацією органів державної влади та управління різних рівнів (центрального та місцевого), в т.ч. розміщеною у мережі інтернет. До послуг користувачів — друковані та повнотекстові електронні видання, що надходять від ПСП ІІ, тематичні бібліографічні та вебліографічні списки і добірки, підготовлені фахівцями бібліотек, а також довідки та консультації соціально-правового характеру від залучених бібліотекою фахівців та експертів.

Робота ПДГ допомагає членам територіальних громад вирішувати чимало життєвих питань, особливо для захисту своїх соціальних прав. Так, читачі бібліотеки-філії №1 в м. Добропіллі (Донецька обл.), що мешкають у багатопверхових будинках, завдяки інформації з ПДГ не лише дізнались про ОСББ (об'єднання співвласників багатоквартирних будинків), але й отримали всю необхідну

Користувачка ПДГ у Хмельницькій бібліотеці

законодавчу та нормативну базу щодо створення і функціонування об'єднання.

Бібліотеки Рівненської області, що приєднані до Мережі ПДГ, традиційно формують тематичні папки про діяльність місцевих органів влади та з актуальних питань, укладають анотовані списки інтернет-ресурсів на різні теми (освіта, пенсійне забезпечення, соціальний захист), розміщують оголошення про графіки та місце прийому громадян депутатами місцевих рад, надають телефони гарячих ліній різних рівнів, оприлюднюють інформацію від державних податкових інспекцій тощо. Бібліотеки області стали місцем проведення селекторних нарад адміністрацій районів та області, засідань круглих столів з питань освіти, культури, Днів депутата.

Центральна бібліотека ім. М. Л. Кропивницького м. Миколаєва у березні 2012 р. виступила з ініціативою створення 18-ти нових ПДГ у бібліотеках-філіях міської ЦБС за сприяння міської влади та партнерської підтримки з оснащення цих пунктів комп'ютерною технікою. Тепер будь-який мешканець м. Миколаєва може долучитися до публічного управління за місцем проживання, отримати необхідну офіційну інформацію, консультації, зразки документів. Робота Пунктів доступу громадян до офіційної інформації за проєктом УБА і ПСП ІІ ще раз доводить, що бібліотека — це важливий інформаційний і комунікаційний центр громади. ■

5) **Проєкт УБА з розвитку Мережі пунктів доступу громадян до офіційної інформації (ПДГ) презентовано на Міжнародній конференції «Крим 2012»** // БібліоТека. – 2012. – Червень. - С.3.

2 Проекти

Проект УБА з розвитку Мережі пунктів доступу громадян до офіційної інформації (ПДГ) презентовано на Міжнародній конференції «Крим 2012»

Переваги бібліотек, що входять до Мережі ПДГ, було презентовано учасникам Конференції «Крим 2012», адже участь у проекті УБА, що фінансується Програмою сприяння Парламенту України II (ПСП), створює додаткові можливості для користувачів – отримувати кваліфіковану консультаційну допомогу під час пошуку мережевих ресурсів, орієнтуватися у змісті сайтів органів влади усіх рівнів, поповнювати свої друковані та електронні ресурси виданнями, що надходять від ПСП, бути долученими до електронного врядування та електронних послуг органів влади, державних організацій тощо.

Про досвід реалізації попередніх двох етапів проекту, а також нинішнього, третього, зорієнтованого, переважно, на залучення до Мережі ПДГ освітянських та університетських бібліотек, йшлося у презентаціях президента УБА Шевченко І.О. «Проектний розвиток УБА: підсумки минулого року і бачення перспектив» та «Мережа пунктів доступу громадян до офіційної інформації: результати проектної діяльності Української бібліотечної асоціації». На секції «Інформаційне та інноваційне забезпечення процесів освіти, наукових досліджень і управління» член президії УБА Рогова П.І. виступила з доповіддю «Пункти доступу до офіційної інформації у бібліотеках навчальних закладів: нові ініціативи Української бібліотечної асоціації». Під час кожної з презентацій робилися наголоси на ефективності цього проекту для бібліотек, реалізації його основної місії, сприяння інтересам і потребам користувачів, створенню нових бібліотечних послуг, а також формуванню нового позитивного іміджу бібліотеки.

Бібліотеки-учасниці Мережі накопичують досвід, яким обмінюються на блозі УБА <http://govinfo.library.wordpress.com>, адже сьогодні Мережа налічує більше 600 бібліотек у різних регіонах України, це число постійно зростає.

На Конференції «Крим 2012» було також оголошено результати конкурсу УБА на краще оформлення ПДГ, переможцями якого стали:

- ✓ Первомайська центральна районна бібліотека, Миколаївська область;
- ✓ Буцацька центральна районна бібліотека, Тернопільська область;
- ✓ Миколаївська ОУНБ ім. О.Гмирьова.

Діяльність УБА за проектом викликала зацікавленість в учасників Конференції та ще раз підтвердила його практичну користь для користувачів бібліотек.

ПДГ у Первомайській центральній районній бібліотеці

Офіційна інформація стає доступнішою

Станом на 1 липня 2012 р. Пункти доступу громадян (ПДГ) до офіційної інформації діють в більш ніж 650-ти бібліотеках України. Створення таких інформаційних пунктів стало можливим завдяки співпраці Української бібліотечної асоціації (УБА) з Програмою сприяння Парламенту України II (ПСП).

ПДГ у бібліотеці – це спеціально облаштоване комп'ютерне місце з підключенням до Інтернету, де користувачі можуть самостійно або за допомогою бібліотекаря отримати доступ до інформації органів влади будь-якого рівня.

Така нова послуга в бібліотеках України створює додаткові можливості для користувачів – отримувати кваліфіковану консультативну допомогу під час пошуку мережевих ресурсів,

орієнтуватися у змісті сайтів органів влади усіх рівнів, поповнювати свої друковані та електронні ресурси виданнями, що надходять від ПСП, бути долученими до електронного врядування та електронних послуг органів влади, державних організацій тощо.

Робота ПДГ допомагає членам територіальної громади вирішити чимало нагальних соціальних питань. Так, читачі бібліотеки-філії № 1 в м. Добропіллі (Донецька обл.), що мешкають в багатоповерхових будинках, завдяки інформації з ПДГ отримали всю необхідну законодавчу та нормативну базу щодо створення і функціонування об'єднання співвласників багатоквартирного будинку.

Бібліотеки Рівненської області, що приєднані до Мережі

ПДГ, традиційно формують тематичні папки про діяльність місцевих органів влади та з актуальних питань, укладають аноновані списки інтернет-ресурсів за різними темами (освіта, пенсійне забезпечення, соціальний

захист та інше), розміщують оголошення про графіки та місце прийому громадян депутатами місцевих рад, надають телефони гарячих ліній різних рівнів, оприлюднюють інформацію від державних податкових інспекцій

тощо. Центральна бібліотека імені М. Л. Кропивницького м. Миколаєва у березні 2012 р. виступила з ініціативою створення 18-ти нових ПДГ у бібліотеках-філіях міської централізованої бібліотечної системи за сприяння міської влади та партнерської підтримки з оснащення цих пунктів комп'ютерною технікою. Тепер будь-який мешканець м. Миколаєва за місцем проживання може долучитися до публічного управління.

Робота Пунктів доступу громадян до офіційної інформації за проектом УБА І ПСП II ще раз доводить, що бібліотека – це важливий інформаційний і комунікаційний центр громади.

Фот. Валентина Бібік

ПДГ у Бучацькій центральній районній бібліотеці (Тернопільська область)

Президія та Виконавчий офіс Української бібліотечної асоціації

- 7) **Бібліотечна крамниця новин** [стаття про ПДГ у бібліотеці] // Блог Вернигородоцької бібліотеки-філії (Вінницька обл.). – Спосіб доступу:

http://bibliotechnakramnuca.blogspot.com/2012/08/blog-post_14.html

- 8) **III Львівський бібліотечний форум – долаємо стереотипи** // *Культура і життя*. - 2012. – 28 вересня, №39. - С.10.

III Львівський бібліотечний форум – долаємо стереотипи

13–14 вересня 2012 р. в межах 19 Форуму видавців у Львові відбувся III Львівський бібліотечний форум «Бібліотека в новому вимірі: долаємо стереотипи», в якому взяли участь близько 150 бібліотекарів та інших зацікавлених осіб.

Українською бібліотечною асоціацією за підтримки програми «Бібліоміст» і Програми сприяння Парламенту II, колективних членів УБА-ГО «Форум видавців», Львівської обласної бібліотеки для дітей, Наукової бібліотеки Львівського національного університету ім. І. Франка, Львівської обласної універсальної наукової бібліотеки та Львівського обласного відділення «Галичина» УБА було підготовлено і проведено насичену професійну програму, що спонукала учасників Форуму до жвавого обговорення актуальних напрямів діяльності сучасних бібліотек.

Насамперед, бібліотекарі ще раз підтвердили консолідуючу роль УБА в розвитку професійного бібліотечного середовища, розставили нові акценти в бібліотечно-інформаційному сервісі, ознайомилися з результатами міжнародних науково-освітніх професійних програм УБА, розглянули нові технології університетських бібліотек в їх давній традиції. Безперечно, публічна бібліотека, а особливо – дитяча, є простором креативності, а гармонія та успіх багато в чому залежать від бібліотечного дизайну, що також було яскраво продемонстровано на Форумі. Українські бібліотеки

На III Львівському бібліотечному форумі

вбачають себе активними учасниками ініціативи «Партнерство «Відкритий уряд» та успішно займаються адвокацією. До того ж, знання і вміння досвідчених бібліотекарів активно переймає бібліотечна молодь та ще й додає до цього свою завзятість і нестандартний погляд на професію. Отож бібліотекарі спільно зі своїми надійними партнерами – видавцями, переплатними агенціями, книгопродавцями, інформаційними компаніями – створюють сучасний комфортний сервіс для своїх користувачів, а бібліотечний форум є чудовою нагодою поновити фахову комунікацію та обмін виданнями між бібліотеками різних країн, як це зробили Державна публічна історична бібліотека Росії та Наукова бібліотека Львівського

національного університету ім. І. Франка.

Окремий семінар у межах III Львівського бібліотечного форуму було присвячено доступу громадян до офіційної інформації в бібліотеках, де учасники отримали вичерпну інформацію про ресурси, що їх пропонують бібліотекам та користувачам Програмою сприяння Парламенту II, досвід діяльності Всеукраїнської мережі пунктів доступу громадян до офіційної інформації, створених більш ніж у 670-ти бібліотеках у всіх регіонах України, навчальні та конкурсні програми тощо.

Надзвичайно творча атмосфера панувала під час проведення інтерактивної дискусії у форматі світового кафе «Сучасний бібліотекар: стереотипи та новий імідж». Модератори

спрямували обговорення в 4-х тематичних напрямках: зовнішній вигляд (або бібліотечна мода), емоційно-психологічна відкритість (або культура спілкування та обслуговування), професіоналізм та громадська й професійна активність. Відвідувачі «світового кафе» переконались, що стереотипи тією чи іншою мірою виявляються і в середовищі дослідників, і молодих бібліотекарів та студентства, і партнерів та користувачів бібліотеки. Водночас, у працівників бібліотек є активне бажання мати сучасний імідж, яке вони досить результативно вже втілюють у життя.

У програмі цьогоорічного Бібліотечного форуму УБА запропонувала новинку: гайд-парк (громадські дебати) на тему «Створимо своє майбутнє в бібліотеці», запросивши в

партнери Львівську філію Федерації дебатів України, Управління культури Львівської обласної держадміністрації, Українську академію друкарства та Львівський національний університет ім. І. Франка. Запальна дискусія на відкритому майданчику біля Музею мистецтва давньої української книги, де мали змогу висловитися всі небайдужі, ще раз засвідчила, що бібліотека дійсно сприймається громадою як важлива інформаційно-просвітницька та культурна інституція, яка попри різні негативні впливи зовнішнього середовища, залишається важливим самобутнім простором освіти та духовного розвитку громадян.

Члени УБА активно працювали і в журі конкурсу «Краща книга Форуму видавців-2012». Спеціально відзнакою Української бібліотечної асоціації нагороджено видавництво «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА» за збірку творів Ліни Костенко «300 поезій» (К., 2012).

Отже, третій рік поспіль і бібліотечна, і книжкова громадськість України в місті Лева активно долучається до обговорення діяльності книгозбірень у новому вимірі, обмінюється досвідом, генерує нові ідеї, апробує цікаві інтерактивні форми та просто отримує задоволення від інтелектуально насиченої атмосфери Форуму.

Президія та Виконавчий офіс Української бібліотечної асоціації

Майбутнє проекту

Проект УБА «Інформація органів влади для громадян у бібліотеці: пошук, доступ, консультування» має розвиватися, знаходячи нові форми і методи роботи, залучаючи до співпраці нових партнерів.

Внаслідок реалізації проекту:

- Розширилися можливості доступу користувачів бібліотек і громади в цілому до офіційної інформації;
- Створено додаткові сервіси для громадян, а саме: зручність та дружність бібліотечного середовища, консультації бібліотекаря, допомога у процесі проблемного-тематичного та контекстного пошуку;
- Створено умови для формування навичок у користувачів бібліотеки та всіх бажаючих з компетентного пошуку та використання інформації органів державної влади України;
- Надано умови для розширення впливу громадян України на законодавчий процес.

У січні 2013 р. Українська бібліотечна асоціація підписала Меморандум про спільну діяльність в проектах правової просвіти громадян з Павлоградським міським благодійним фондом «ГОРЄНІЄ» з метою впровадження програм надання безоплатної правової допомоги та правової просвіти малозабезпечених громадян, а також розбудови громадянського суспільства в Україні.

Запрошуємо до співпраці!

Звіт підготували:

Сошинська Я.Є., кандидат історичних наук, доцент

Бояринова О.Є., магістр з менеджменту організацій

Контакти Виконавчого офісу УБА

u_b_a@ukr.net